

INBIDA – Nyhetsblad från Afarvänner i Sverige

December 2011

Hej alla medlemmar!

Julen står snart för dörren och vi vill passa på att önska alla våra medlemmar en riktig god sådan, men innan den riktigt klappar på porten vill vi hinna välkomna er till evenemang den 3 december 2011, i ABF:s lokaler, kl. 12.00. Då bjuder vi på afarisk "jullunch" och lyssnar till nyss hemkomne Hamad Issa, tillika ordförande i föreningen, som berättar om sin två månader långa vistelse i Etiopien och Djibouti. Purfärska nyheter således!

Ni som kunna följa Hamad via Afarvänners facebook-sida (Afar Friends) har sett att han träffat bland annat företrädare för föreningens nuvarande projekt mot kvinnlig könsstympning i Etiopien, liksom talat vid den nya sultanens invigningsceremoni.

Så här inför julen har vi sammanställt ett lite annorlunda blad med kanske lite lättsammare innehåll än vanligt. Vi hoppas att ni är intresserade av kameler – för det är afarfolket i hög grad. De är i många fall helt beroende av sina djur, och om ni läser Kerstin de Verdiers redogörelse i detta nummer får ni reda på hur många liter de kan dricka på 3 minuter. Gissa!

Vi inleder med var vi står i föreningen just nu, vilka projekt som är i gång, och en liten glimt av ett av de kooperativ som vårt fleråriga engagemang med kooperativprojekt i Etiopien givit upphov till.

Stort tack för det här året – vi hoppas på fler år tillsammans med alla trevliga medlemmar! Vänliga hälsningar/styrelsen

Föreningsnyheter

Etiopien

Projekt mot kvinnlig könsstympning
Samarbetet med APDA och Forum Syd i kampen mot kvinnlig könsstympning fortsätter. Det mycket ambitiöst upplagda treåriga projektet är nu på god väg att genomföras i samhället, som är inblandat på många nivåer. Traditionella barnmorskor, imamer och andra centrala representanter för samhället ingår i verksamheten som är förlagd till ett av de mer otillgängliga områdena i afarregionen. Mer om detta kommer vi att berätta om på mötet den 3 december – välkomna då!

Djibouti

Hiv/aids-projektet 2008-2011
Vår samarbetspartner i Djibouti, UDC, har nu avslutat sina tre år med hiv/aids-projektet. De har nått stora delar av afarområdet i Djibouti, och projektet fortsätter utan stöd från Afarvänner, då många informatörer vill fortsätta föra budskapet vidare på egen hand.

Nytt! – Projekt mot kvinnlig könsstympning

UDC har nu fått klartecken från oss och Forum Syd att de kan sätta igång med ett liknande projekt som det APDA driver mot kvinnlig könsstympning. Även detta blir ett treårigt projekt som kommer att vara upplagt på ungefär samma sätt som tidigare hiv/aids-projektet, i det att man undan för undan arbetar sig igenom region för region i landet.

KOOPERATIVT GETSMÖR

Ett av kooperativen som startade genom APDA:s kooperativa projekt sysslar med smörförsäljning och har bedrivit sin verksamhet i två år. De är 48 medlemmar varav 13 kvinnliga. Alla sju i styrelsen är män. Förutom smörförsäljningen bedriver man djurhandel, bankverksamhet med mikrolån och planerar också att öppna en butik där smör och annat kan säljas.

Smöret köper man ifrån byarna i området. Det är en kvinnosyssla att göra smör och getmjölk är det som är

mest populärt som råvara. Då känner köparen på smaken att det är rent och outblandat smör.

Getmjölken behandlas på traditionellt sätt; först lämnas den över natten och på morgonen hålls den över i en liten säck av skinn och skakas tills mjölkfettet klumpar ihop sig och smör bildas. Smöret flyttas över i en hink och samlas under sisådär fem dagar. Sedan kokas smöret tillsammans med vetekorn som suger upp den mjölk som finns kvar i smöret och lägger sig på botten. Bottensatsen silas bort och det som är kvar är ett flytande smör som är mycket hållbart och inte behöver förvaras kylt.

Kooperativet köper smöret och tappar upp det på plastdunkar som sedan säljs till kunder, oftast en familj. Vissa typer av plastdunkar är bättre än andra och ger ett hållbarare smör.

KAMELHISTORIA

Kameldjuren omfattar tre stora kameler: dromedaren, den tvåpuckliga kamelen och den vilda tvåpuckliga och fyra små sydamerikanska kameldjur: alp ackan, laman, guanaco och vikunjan. Den tvåpuckliga kamelen *Camelus bactrianus* är något större än sin enpuckliga släkting dromedaren *Camelus dromedarius* och den lilla vilda *Camelus bactrianus ferus* är minst av de stora. De allra flesta av världens kameldjur är dromedarerna som är 24 miljoner till antalet (FAO 2008). De flesta dromedarer finns i Afrika: i Somalia (7 miljoner), Sudan (4,4 milj), Etiopien (2,4 milj), Niger (1,6 milj), Mauretanien (1,6 milj), Kenya (1,1 milj), Mali (1,1 milj) osv.

Släktet Camelidae – ordet betyder djur med lång hals och litet huvud – tillhör ordningen Artiodactyla (hovdjur med jämnt antal tår) och underordningen Tylopoda. En annan underordning är de äkta idisslarna: nötkreatur, får, getter, hjorddjur, antiloper. Under evolutionens gång skiljdes Tylopoda (kameldjuren) och Ruminantia (idisslarna) från varandra; då var kameldjuren inte större än nutida harar!

Kameldjurens tidiga förfäder levde i norra Nordamerika för bortåt 50 miljoner år sedan. Under perioder av nedisningar var Berings sund torrlagt och de tidiga kamelerna vandrade över till Asien och utvecklades till dromedar och tvåpucklig kamel. Fortfarande finns vilda tvåpuckliga kameler i gränsområdena mellan Mongoliet och Kina. De är bara några hundra individer och utrotningshotade.

Kameldjurens egenskaper gör dem väl anpassade till extrema miljöer med hårt klimat, som i torra områden i Afrika och Asien och på högplatåerna i Anderna i Sydamerika. En dromedar kan dricka 200 liter vatten på 3 minuter. Inget annat djur kan dricka så mycket vatten så fort. Det betyder att den går upp 200 kg på några minuter! Den kan vara utan vatten i 40 dagar, men utan vatten tappar den vikt och kan förlora en tredjedel av sin vikt. Dromedarer kan också hushålla med vattnet i kroppen. De kan koncentrera sin urin och deras gödsel är torr. De kan också reglera sin kroppstemperatur mellan 34,6 och 40,6 grader. Inte förrän kroppstemperaturen är över 40 grader behöver dromedaren svettas och göra av med vätska.

De kan stänga sina näsborrar och har långa ögonfransar som skydd mot sandstormar. De kan äta taggiga buskar och salta växter och dricka saltvatten. Dromedaren kan nå löv och frukter högt upp i träden och äta sådant som annan boskap inte kommer åt. Deras fötter med mjuka trampdynor skonar marken på ett bättre sätt än djur med klövar gör.

För mer än 4500 år sedan började människan tämja dromedaren för mjölken och köttets skull. Undan för undan ökade arbetsuppgifterna och de blev också rid-, last- och dragdjur.

Källor:

Set Bornstein & Kerstin de Verdier: De sydamerikanska kameldjuren. Svensk veterinärtidning nr 5 2010.

Hans Odöo & Set Bornstein: Fakta om kameler. Almqvist & Wiksell 1993.

Vad kan vi göra ifrån Sverige?

Ju mer stöd vi får från SIDA via Forum Syd desto mer pengar behöver föreningen samla in för att täcka den s.k. egeninsatsen, som vi själva måste bidra med, den uppgår till 10 % av den totala projektkostnaden. I år kommer vi att erhålla en miljon i projektbidrag, vilket betyder att vi behöver samla in 100.000 kronor till egeninsatsen till de stora projekten på Afrikas horn. När du vill bidra ekonomiskt, glöm inte att skriva ditt namn, din adress och din e-post på inbetalningskortet så att vi vet varifrån pengarna kommer. Vi är tacksamma för allt stöd, stort som smått!!

Om ni har idéer, kontakter eller på annat sätt kan stödja oss så tveka inte att ta kontakt med styrelsen. Vi söker även fler som engagerar sig praktiskt.

Kalendarium:

- Den 3 december (OBS! snart) kl. 12.00. Afarlunch med föredrag av Hamad Issa. Plats: ABF:s lokaler, Bredgränd 14, Uppsala. Tid: 12.00-14.00.
- Radiosändningar på afariska, Radio RIU, 98,9 FM, söndagar kl 20-20.30
- Lunchseminarium: Rikedom på råvaror – förbannelse eller möjlighet? Tid: onsdag 7 december kl. 12-14, plats: Postmuseum, Lilla Nygatan 6, Gamla stan, Sthlm, arrangör Forum Syd

Väl mött!

Afarvänner i Sverige
Box 25156
750 25 Uppsala

Postgiro
480 33 73-2

Hemsida
www.afarfriends.org

e-post info@afarfriends.org eller afarsolidarity@yahoo.se